

Quod bene vortat Panomphæus,
 Novis Conjugi Candidatis,
 INTEGERRIMO ET PRUDENTISSIMO VIRO,
DN. IOHANNI
M V T I O Juniori,
Illustriſſimo, & generoſiſſimo principi ac Domino,
DN. RUDOLPHO Principi Anhaltino,
 Comiti Aſcaniæ, Domino Serveſtæ ac
 Bernburgi ab officijs.

ET
Virginei decoris amabilitate conſpicua
CATHARINÆ,

DN. ABRAHAMI CREMERI, viri reve-
 rendâ dignitate, morum humanitate eruditio-
 nis ubertate clariffimi, Eccleſiæ, quæ colligitur Lin-
 daviæ Anhaltinorum, Paſtoris vigilantiffimi

Filiæ natu maximæ;

Carminibus votivis

congratulantur

Amici & Adfines

In Academiâ Francoবাদanâ.

Ad d. 4. Id. Septembris

ANNO M. DC. XXI.

Typis FRIDERICI HARTMANNI.

Quod hinc dicitur & antiquitas
Novus Conjugi Candaris

Interpretatio est de... Nro.

DN. IOHANNI

M. V. T. I. O. Juniori

Illustrissimo & Excellentissimo Principi Domino

DN. RUDOLPHO Principi Anhaltino

Comiti Alearix, Domino Serenissimo ac

Reipublicae ab officio

Principi dicitur... conficitur

CATHARINE

DN. ADRIANI CREMERI, Viri

rebus dignitate, motum humanitate eruditio-

nis ubertate, ingenio, fide, que colligitur in

de rebus... dignitate

in rebus... dignitate

Comitibus... dignitate

comitibus... dignitate

Amici & Adversarij

In Anhaltino... dignitate

in rebus... dignitate

ANNO M. DC. XXI.

Joh. FRIDERICI HARTMANNI

JOHANNES MUTIVS

αναγκασιωτατος.

Eia! tū sumn' onus.

Elaboratio.

ENestas abiit: vesana Canicula messem.
Coxit: ad autumnum vergit amœna dies.
Vergis ad Alcestem, Bone Muti, Virginis oram.
Dum stringit Phœbus; sed tibi fibra Venus.
Te propero optatum pede tempus quippe iugales
Ad tadas, messis frugibus, ire monet.
Non renuet, simulet se quamvis Sponsa rebellem,
Quam tamen alloquio hoc scis cicurare tuo:
Eia! veni mea Mulsæ: est vanum obsistere fatis.
Me carpis? dic, tū sumn' onus, an tibi honos?
Nontibi onus, sed honos, vitæ sum dulce levamen.
Quale etiam semper te fore, fido, mihi.
Quod superest, applaudo tibi breviorē Camœnā,
Conjugioq; precor prospera fata tuo.
Aurea pax semper vestros circumvolet agros,
Hinc Bellona procul sanguinolenta volet.

Adproperabat gratula
bundus

CHRISTOPHORUS Bärenreuter
Bernburgo-Anhaltinus.

A 2

CAT.

CATHRINA DN. ABRAHAMI CREMERI
PASTORIS FILIA

^{Ἀναξαυυ.} omiſſis aſpir.

Anrorans ſic dia refert tibi apicla maritam?

Ad Sponſam.

AUrū dent alij, quēſ dives copia rerum,
Non aurum, ſed *Apem*, quam tibi dono, cape.
Ecce repræſentat, quamvis ſub imagine parvâ,
Conjugis exemplum mille *meliffa* modis:
Alveolos ſtruit illa, locat ſimul ordine ſtructos,
Suspenditq; ſuis cerea dona favis;
Venturæq; memor brumæ ipſa æſtate labores
Exercet varios, jam ſpeculatur aquas,
Nubila jam cœli, venturi provida fati:
Nunc almâ educit pignora adulta domo:
Sedula nunc cuſtos adſtat portæ, atq; lacertus
Blattave ne ſubeat tectâ tenella, cavet.
Nunc pigrum, fucos, pecus à præſepibus arcet,
Nunc gerulam ſociam ſuſcipit atq; levat:
Nunc gerula ipſa foris ſaltus ſylvasq; peragrat,
Mellifico & ſucco roris onuſta redit:
Regemq; obſervat, ſtupet, & circumflat, eundem
Fida comes digno ſemper honore colit.
Deniq; cum primis fœdos munda odit odores,
Floribus inſidens mellaq; pura legit.
Oter felicem, cui fœdere nupta, maritum,
Legitimo in thalamum grata *meliffa* datur!

Quæ

Quæ mirâ rerum dulcedine capta suarum
Fida suum regem pregeniemq; colit,
Ignavos fugitatq; dies lascivaq; turbæ
Atria famineæ, sedulitatis amans,
Munditiæ cultrix, casti cultrixq; pudoris,
Curam gnava domus, gnava viriq; gerit.
An rorans sic dia refert tibi apicla maritam?
Hanc imitare foro, *Sponsa*, imitare toro.

F.

ABRAHAMUS CREMERUS
Sponsæ Frater.

DUra propinquat hyems, Et factâ messe colonus
Convehit arsuero ligna cremanda foco:
Et nova consumtis emit arma prioribus, aut quas
Prætereâ merces cura requirit agri.
Huic non absimilis studio mihi, *Sponsæ*, videris,
Dum domui gelidas prospicis ante nives:
Subductâq; ipsam properas fulcire columna,
Tellure emotam, ne qua ruina trahat.
Materiamq; simul, quæ immitem leniat auram,
Fendis. Conatu mactæ age *Sponsæ* tuo!
Quis te Mercator tam pulchrâ merce beavit?
Rarò venales est reperire probas.
O te Mercurio, quoties enis, auspice tutum,
Qui nullis unquam decipiare dolis!

A 3

Ultere

*Utere sorte tuā, feliciter utere, Sponse,
Sponsa tibi ad thalamum contigit aptatum.
Lite vacet lectus, Sobolem generate, nepotes
Cernite, quam tulerit Sors, tolerate crucem.
Livida successu turbentur pectora vestro;
Nescio quid votis possit abesse meis?*

Adponēbat

BERNHARDUS GESENIUS

Deſſavia - Anhaltinus

Electoralis Stipendiarius

CATHARINA

Dulcedo viri,

JOHANNIS MUTII,

οὐδέν μέχρ' ἀγαθῆς γλυκερώτερόν ἐστι γυναικός.

NIL CARA in terris est Conjunge dulcius! isthæc
Dulcedo Vincit LILIA, Mella, Melos.

Dulcis odor, latè quem de se Lilia spargunt:

Mel dulce; &, resonans gutture, dulce Melos.

Lilia, Mella, Melos vincit CATHARINA reflexis

Litterulis; CATHARA est, CARA, CARINA,

CATA est.

Chronodisticon.

O Iova astripotens Largire ô MVnera Sponsis

Affere Fons Vitæ foedera Leta tori.

Honoris ergo cudit

STEPHANUS HEINIUS

Servest. Anhalt.

Höre

H öre zu was Gott
 In Ehestand
 O von nötn ist /
 H erklich / ja nicht
 A llein friedlich /
 N ach dem / so wil
 N us vnd Segen
 E y / so sie Friedl=
 S o ist zum andern
 M iltigkeit / ja
 V on nötn Christli=
 T äglichn auch zu
 Z um dritten soll=
 B etrachtn / vnd ne=
 R ein von ganken H=
 E wig nach sein
 V nnd welche nun
 T uhn vnd von Herkn
 I rdisch als dann
 G emacht werden /
 A ber Himmlisch g=
 M it Friedn stelle

Ejudem
 I a hat Gebotn
 C hristen v O n nötn.
 A nfangs T rewlich /
 T iers noch G rewlich /
 H eilich L E ben /
 A uch Gott B enebn
 R eichlich I hn gebn /
 I ch vnd gleich L ebn.
 N ach friedsa N feit /
 A Gott seeli G leit /
 C ha Ehe L euten /
 H e R kn zu L e Y ten.
 E n Ehe C hristn
 M lich sich K lar rüsn /
 E rken Gott tra V den
 R eich ringn v N nd schawen.
 S olchs woll be D racht /
 B ey sich S t ets acht /
 R eich sie w E rden /
 A n Leibs G eberdn /
 V utt / die seeln w E rdn han /
 T ts Lebe N an.

JO mehr von Gott wir guts H A N
 Mit dankf erkenn ein Jedermann.
 M Vttsamkeit (probitas) vnd mit guten nütZ
 Gott theilt vns mit vnd helt vns schutz.

C A lter Winter T R i s s t itzunt N A,
 D rumb er vorn Winter wol thut ja /
 C R euter zuholen bey K r ä M E R S,
 S ich damit zu labn des Winters.

Gott Vatter Des Ehestandes / gebe Ihn hler relchen / aber In selnem
 thron Den ewigen Segen.

Ergone:

ERgone tantâ, *Sponse*, cupidine
Festivitat^{is} pompam Hymeneiæ
Trisimo in rerum per orbem
Indugredi properas catoptro?
Ergone tantâ, *Sponsa*, lubidine,
In his malorum colluvionibus,
In hac virenti pube, Paphi
Subdier auricommo capistro
Molire Divæ? Per taratantara,
Enyo turmas valdius incitat,
Nec excutis tecum laborum
Iliadem, Iliadem malorum?
Heus quæso mentis sermⁱⁿio tuæ
Venare causas, quàm dubiæ alex
Molem capeffas, calibatus
Tædia qui nimium choreis
Mutare pruris connubialibus!
An queis procellis queisq; periculis
Concussa pacis ingemiscant
Fædera Teutoniæ per oras,
Ignara mens est? Sævus acinace
Quàm scythico Thrax lancinet undiq;
Poloniam; quàm maceret gens
Romula Christiadum coronas,
Incerta mens est? Quis stabilem sibi
Hoc polliceri turbine nidulum
Ausit? quis ausit sub jugali
Auspicijs dubijs coire
Tædâ? perosus quis Veneris pote
Dormire nolit cœlibe lectulo?
Quis optet efflictim pusillum,
Ancipiti resiliere in ulnis

Pupum

Pupum gradu? Sed publica ne loquar,
Domesticorum plurima & arictant
Nuptos malorum plaustra, utrosque
Cordolii emaciantque mille
Semper pharetris. Haut sine cœlitum
Favore, si jam gliscit in ossibus
Ignis, medullitusque flagras
Connubialis amoris æstu,
Suspensus hæres; quam Triados sacro
Timore *Saram*, *Penelopen* fide,
Morumque cultu quam *Rebeccam*, &
Laude pudicitiae *Susannam*,
Quam fronte Sponsus *Tyndaridem* frequens
Ductis recessu cordis ab intimo
Suspiriis desiderabas;
En scabies animi mariti
Xantippa rixis sesquipedalibus
Urget grabatum, latratet *Hecuba*
Rictu canino. Rara grandi
Quæ pote sit canier *Corynna*
Laudis cothurno: rarior obtigit
Alcestis ultro funere pro viri
Elata. Sed sit sit *Corynna*
Nupta, sit & melior *Susannâ*
Ipsâ; Esto: jam quot tædia sanctior
Prolis tenellæ cura tibi excitat;
Hanc educare, hanc erudire,
Hoc opus, hic labor est, jugisque
Trinacriis hoc est gravius jugum.
Quid plura dicam? quid, febre querquerâ
Si macera tam lectuli ægri
Culcita fors subolem retentet?

B

Quid,

Quid, si protervis forficibus nimis
Rapaciori & pollice licia

Vix incoata Morta vitæ
Amputet, & lacrumas supellex
Crepundiorum largiter exprimat,
Visæve fletus fasciolæ innovent,

Si dissonum si vagientis
Suave melos reticescat omne?
Quid damna fando, quidve gravamina,
Nocere nati quæ glomeramine

Inferre conferto subinde
Et famuli & famulæ allaborant,
Consueta rauco gutture persequar?
Vicinus ut quæ cordivoro suæ

Rixositaris felle Timon
Adduplicare duit, relinquam.
Famem sitimque hinc indocilis pati,
Sopore pigro haut Endymiona, sed
Hinc perdius pernoxque rebus
Invigilare cluet maritus.

Res tanta, cascis pol vadimoniis
Se noxiæ submittere flammulæ
Commune quâ curæ frequentes,
Quâ posuere sibi dolores

Cubile. Sed te, ô *Mutiadam* decus,
Quæ mellilingui voce glycyrrhoa
In æstuosas hæc syrtes
Parthenope rapuit, fatere:

Num mentis illex Diva cypri & potens?
Sacra aut futuræ spes opulentia?
Ast absit illa hirudo cordis,
Unde animi vigor ergo tantus,

Minus

Minus faventi carbasa quò Noto
Nil intremiscis tradere, quin fidem
    Ti *Catbarilla* sempiternam
    Idalias stipulère ad aras?
Forfit videndæ te vehementius
Titillat ardor prolis, & indidem
    Cesti sacratos nuptialis
    Pensiculas trutinâ æquiori
Fines? Acu rem pol tetigi audiam
Vates novellus. Nupturientium
    Haut inficetè prolis ingens
    Illicium pedicis amoris
Bigam implicavit: spurca libidinum
Auresque vellunt castra modis simul
    Invisa multis; entheisque
    Illecebris pietatis æstus
Mentes inescat: tum quoque conjugum
Exempla divùm. Cordifluâ hinc fide
    Paphirecens cultor palæstram
    Victor adire parat Diones,
Umbone fultus Jovigenæ, sibi
Fati procellas nec creperas timet,
    Seu Luna lustret nube, sive
    Luce Diespiter orbis oras.
Obnubilatum namque Thalassio
Lectum serenat: ruga calabridum
    Morosiorum atque hinc *Catonum*
    Exulat, induperante Como:
Vexanda ventis per mare Balthicum
Fugante fertur Læticiâ ocyus,
    Queis inquinatur, fellearum
    Rheda, torus, querimoniarum;

Si Dius Ardor si explicuit toro
 Frontem, medullas si parili face
     Constringit & compingit imas;
     Chrysolitis cluet ille major
 Indis, nec illum conditionibus
 Catus Prometheus Attalicis velit
     Mutare: quo uno fonte Recti
     Nectaream thalamis salivam
 Irrorat omni tempore Cypria,
 Atramque fessi tristitiam joco
     Miscet laboris docta mensas
     Suavibus alloquiisque lectum
 Condire: quo nil conscia mens sibi,
 Cornuque fervens divite copia,
     Junoque felix in mariti
     Alsidas agitant choreas
 Æde. Ergo vobis hunc thalami ducem,
 Sponsi novelli, compede jungite,
     Arctissimo: sit auspicatus
     Vester Amore torus sereno.
 Utrique centum condere Arabicæ
 Pluresve messes instar avis sub hoc
     Ductore digni, mente semper
     Unanimâ viridique crure.
 Utrique digni, nomine de Patris
 Appellatum Mutiolum brevi
     Videre, fratrum, quem sequatur
     Deinde ducem chorus & sororum.
 Haut vota defunt, quæ tibi amiculi
 Fortes precantur, fortis amicus
     Precor serenos, sponse, amores,
     Accumulans nova vota votis.

Leguor

Ἐργὸς ἵχθου.

LVX Vbi septembris, Coelo bis qVinta reLVXI,
LVnglrvr eCCe plo Virgo Cathrina Viro.

F.

FELIX HAUSTADIUS.

Servesta - Anbaltinus.

Ad Sponsum.

JANE ò Virorum MUTIADE decus
Politiorum, Flosque sodalium,
Lindaviensi qui theatro

Principis Officialis audis,

Audistin' illam compositam minus
Dissuasionem conjugii, illius
Scriptoris insulsi, cerebro

Qui vacuus, rationis exfors?

Si ductitaris, *quæ Jove digna sit,*
Quæ virginali pompa simul chore,
Et cui genas depingat Inda

Purpura lacteolas, virissam:

Communis uxor vel meritoria,
Dicetur & quæ non proprio viro
Contenta, venum dans amores

Poma legit peregrina, Tantum:

Vultus venustas pascit & attrahit
Libidinosi mentem, animum viri!

Ast nupserit tibi *Invenusta,*

Pectore lata, jacensque mammis,

Genasque rufa, & lusca oculo, simul
Comasque torta, imò pede prodiga:

Interpretabere, heus, DEORUM

Supplicium graviter ferendum

B 3

Audistis

Audisti opinor. Sed, Neonymphule,
Fatere verum: nonne logos putas,
Quos rideat vel Crassus ipse,
Tollere non solitus cachinnum?
Annon aniles vel ficulæ magis
Gerræ merentur dicier? Haut nego,
Cum gratia vultus duellum
Esse pudicitia perenne.
Vah! quot pudicas tollere honoribus
Fas esset: oris gratia, Candor &
Ni virginalis prurientes
Illecebris malè complicasset
Procos. *Venustam* qui sociat sibi
Nympham periculis næ caput objicit
Dirissimis, calcatque flammam
Suppositas cineri doloso.
Verùm jugalem cui venit in torum
Deformis uxor, rancida, inutilis;
Exest medullas, ossaque ima
Corporis, Ergò jugale pactum
Est execrandum planitus, optume
Mi sponse? Ne tu credito. Cernis, ut
Hic nup̄iendus Butubatta
Se proprio jugulabit ense,
Sannâ & cachinno dignus? *Amastam.*
Si tî *venustam* cinxia junxerit
Juno, dolorem non vocabis,
Fulmina supplicii nec atris
Sed *Cypridos donaria pinguis*
Gratumq̄, speculum, ac effigiem auream
In qua potis vultu frequente,
Es saturare tuos ocellos,

Si

Si virginellam turpiculam tuis
Dignare tædis, non ea *adultera*
Futura vel *communis uxor*.

Illepidæ quis enim maritæ
Ambiret amplexus pariles? Nigra
Combusta Phyllis serua Hyperionis
Ardore ferventi haut procatur,
Aut thalamo legitur cupito.

Examinans, Muti, hæc catus omnia,
Justam ad bilancem, non volup' est magis
Erronis instar divagari,
Aut viduo cubitare lecto:

Vitæ sed illud, quod super est adhuc,
(Vitam sibyllæ conjugibus precor)
Salaciæ demancipare,
Concubitu gaudens, jocosæ.

Ergò, integellæ, Jane, Viraginis
Quem fors maritum fecit amænior,
Labella pressa virginellæ, &
Utere muneribus petitis.

Lætare, casti nunc spolium, ut decet,
Capta pudoris, Sponse, animositer:
Et *Nixiis Dis* annuatim hoc
Mense litabitis ac datatim.

F.

Amoris & honoris causa

Sponse ΑΥΤΑΔΕΛΦΩ

Johannes Cremerus Freystadio-Elysius.

Ad sororem Sponsam.

Quas tibi sacrat Hymen, celebrare melismate conor
Tadas: atq; nuces ferre tumulticrepas.

Sed.

Sed calami crenam deponere querquera febris
Cogit, quæ alterno sanguen & ossa rogo
Urit. Nona novos emensa est hebdomas orbes,
Ædibus inclusum cum mala pestis habes.
Urbs Servesta nitens Soraborum nonne Smaragdus?
Non & Anhaltiaci pulchra corona poli?
Non ibi Parnasus? non sunt Heliconia tempe?
Non sunt ad Nutam sat Venerum & charitum?
An non (livor abi) par nubile nubile? nuptum,
Purpurat atq; viret ceu generosa rosa?
Atq; ego tam pulchras tadas, sponsoq; decentes,
Atq; ego tam pulchri mania pulchra soli,
Et tot doctiloquos in pulchra hac urbe Poëtas,
Morbofo versu sponte meâ maculem?
Omnia quin potius sic cedant alite fausto
Sponse novelle, tibi, Sponsa tenella tibi:
Ut vos nemo, quo ad disrumpant stamina vite
Parca, morbofo carmine disruciet.

J. C.

Cl 1926

ULB Halle 3
001 556 118

Stk. 6 = Handschrift

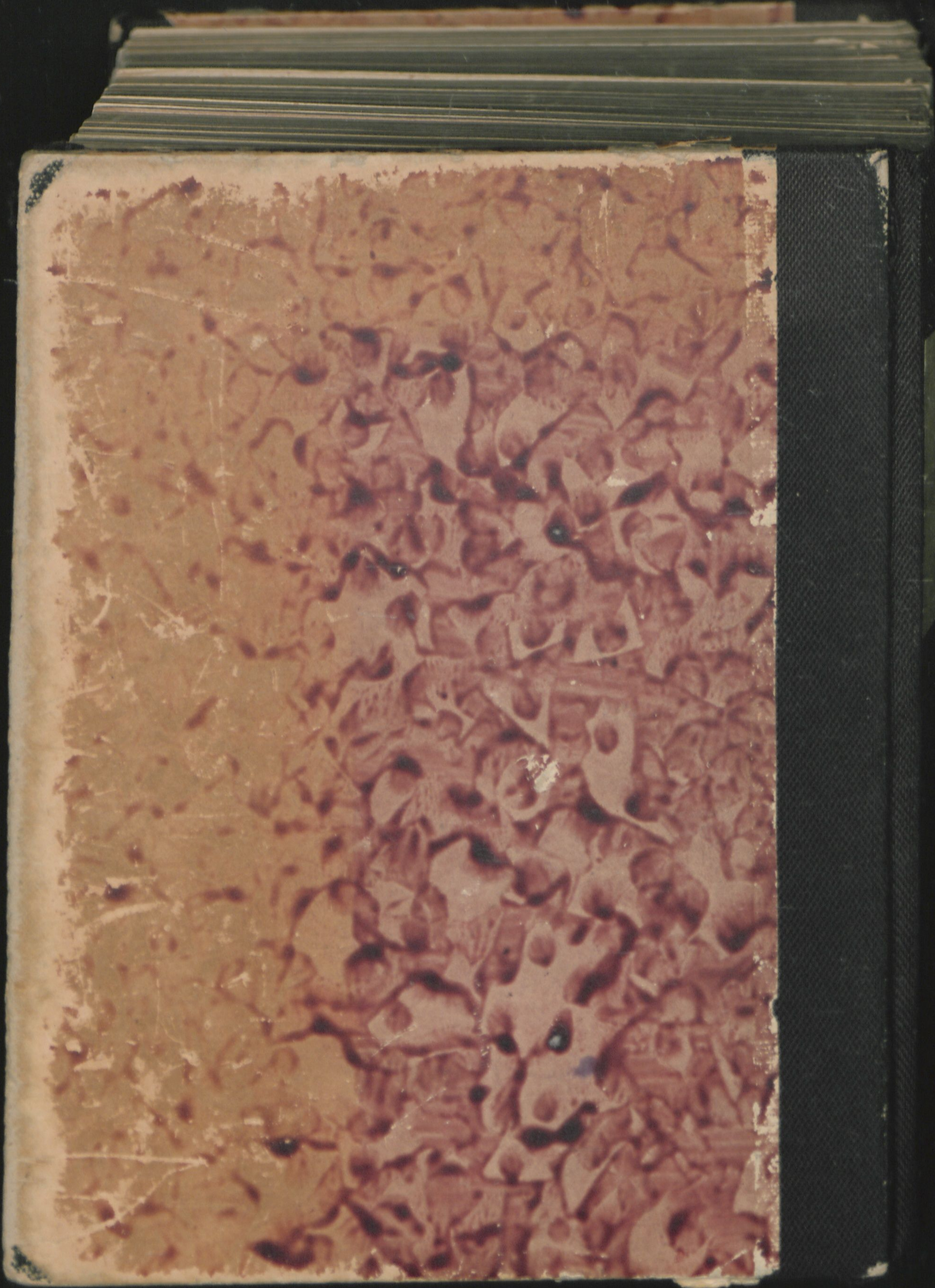
Sb.

Paul Friedrich
Buchbindereimeritor
Merseburg a. S.

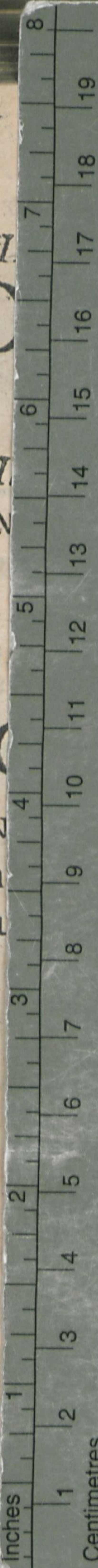
1017

Farbkarte #13

B.I.G.

65

omphæus,
ditatis,
TISSIMO VIRO,
ANNI

iniori,
incipi ac Domino,
incipi Anhaltino,
Sereftæ ac
ijs.

e conspicua
IN Æ,
MERI, viri reve-
anitate eruditio-
quæ colligitur Lin-
s vigilantissimi

næ:
ois
s
adanâ.
ris

XXI.
RTMANNI.

